ڕۆژی جیهانی ژن و یەکسانی ڕەگەزیی و فەمینیزم و تێڕوانینی ئەنارشیستی* ... هەژێن

بەرایی: ...

بەچوون و تێڕوانینی گشتیی تاکەکانی کۆمەڵ، بەدیاریکراوی ئەوانەی بە جۆرێک لە نایەکسانیی ڕەگەزیی ڕەخنەدەگرن، زۆر بەداخەوە لەژێر هەژموونی ئایدیۆلۆجیا و ڕەوتە ڕامیارییەکان، زۆر کورتبینانە مێژوو دەبینێت و دەخوێنێتەوە. ئاوا دیتن و خوێنەوەیەک بە دیاردە مێژووییەکان وەک شێرپەنجە ئاوەز و هۆشی کەسەکان گەوجەکات و کەسەکان تووشی کورتبیینی و نەزانیی لە بەماوەی مێژوویی دەکات.

ئەگەر لە هەر یەک لەو کەسانە بپرسدرێت یان بەو جۆرەی کاناڵە میدیاییەکان و میدیای ڕەوتە ڕامیارییەکان و بەندگە ئایدیۆلۆجییەکان وێنایدەکەن؛ سەرچاوە و سەرەتای بیرۆکەی ڕزگاری ژنان و یەکسانی ڕەگەزیی بە کەی و کێ دەگەڕێتەوە، یەکسەرە و ڕۆبۆت-ئاسا کۆمەڵێک ناوی کەسیی و پارتیی و ئایدیۆلۆجیی ڕیزدەکەن و بە سەنگدەرپەڕاندن و شانازیی و لەخۆڕازیبوونەوە، لەسەر پاگەندەکانی خۆیان پێداگرییدەکەن و ناوی شیکاریی “زانستی” و “واقیعیی” و “درووست” بە باڵادە بڕن.

بەبەچوونی من، ئەوە یەکەک و سەرەکیترین پایەی دیاردەی گەوجبوونی ئاوەزیی و هۆشیی کەسەکانە، نەهامەتی سەردەمی مەگەلبوون و تووتییبوون. سەردەمێک کە دەزگەی گەوجەنەر (تەلەفزیۆن و ڕادیۆ) لەجیاتی هەمووان بیردەکەنەوە و دەدوێن و بڕیاردەدەن و ئاوەز و هۆشی کەسەکان کەڕووی ئایدیۆلۆجیی هەڵدەهێنێت و دەنگە ئاراستەکەرە شادراوە ئایدیۆلۆجیی و ڕامیارەکان لەپشت کاناڵە نیئۆلیبەراڵ و چەپ و ئایینییەکان تاکەکانی کۆمەڵ ئاراستەدەکەن و توانای بیرکردنەوە و ڕامان لە ئاوەز و هۆشی گشتیی کۆمەڵ و تاکەکانی دەستێنن و لە نێودە بەن.

ئەگەر نا، هەموو کەسێکی بە ئاوەز و هۆش زیندوو ئەوە دەزانێت،

ستەم و هەڵاواردن و نایەکسانی ڕەگەزیی وەک بەشێک لە ستەم و هەڵاواردن و نایەکسانی چینایەتی بە بەرەبەیانی سەرهەڵدانی یەکەمین پێکهاتە و ڕێکخستنی قووچکەیی (ئایینی|خێڵەکی) دەگەڕێتەوە و گرێدراو و مانەوەی، وابەستەی مانەوەی ستەم و هەڵاواردن و نایەکسانی چینایەتییە و سەرهەڵدانی ناڕەزایەتی و بەرەنگاری و بزووتنەوە دژە- ستەم و -هەڵاواردن و -نایەکسانی ڕەگەزییەکان بە بەرەبەیانی سەرهەڵدانی خودی ئەو ستەمە دەگەڕێتەوە و خواستی یەکسانی ڕەگەزیی (یان مرۆیی) بە هیچ کەڵەسەرێکی چاکەکار و بەبەزەیی ناگەڕێتەوە و ئافەریدەی هۆشی یەزدانیانەی هیچ فیلەسۆف و تیئۆریککار و ئیدئۆلۆگێک نییە و هیچ کەس ڕابەر و پێشنیارکەر و داهێنەری ناڕەزایەتی و بەرەنگاریی و بزووتنەوەی دژە-هەڵاواردنی ڕەگەزیی نییە و لەو بەرەبەیانەوە تاکو ئێستا، خودی ژنان بەرەنگاریکەر و دەنگی ناڕەزایەتی و بزوێنەری ئەو ڕەوتەن؛ ژنانێکی گومناو، ژنانێک کە هەردەم وەک ئازار و ستەم و هەڵاواردنەکە پەردەپۆش و فەرامۆش و نادیدەگیردراون، هەر ئاوا کە دەنگی پڕۆلیتێرە یاخییەکانی پێش و پاشی لەدایکبوونی تیئۆریککارانی سۆشیالیست پەردەپۆش و فەرامۆش و نادیدە گیراوە و دەکرێت، نەک فڵانە خاتوونی توێژی نێوەنجی یان فڵانە خاتوونی خانزاد و دەسەڵاتدار و سەرمایەدار و پارتیباز و ئایدیۆلۆجیگەرا.

پێش ئەوەی ژنانی کرێکار مانبگرن و خوازیاری کرێی یەکسان بن بە کاری یەکسان، پێش ئەوەی ژنانی مانگرتوو لەلایەن خاوەن کارخانە بسووتێندرێن و پێش ئەوەی ژنانی پارتیباز ئەو هەڵە بە ناوبانگی خۆیان بقۆزنەوە، پێش ئەوەی ئەو ڕۆژە وەک ڕۆژێکی جیهانیی بناسرێت، هەزاران ساڵە ژنان لەنێو لادێکان و لەسەر کێڵگەکان و لەنێو خێزانەکان دژی سوورانەی سەرۆکخێڵەکان و دژی فەرمان و یاساکانی پەرستگەکان و دژی ملهوڕیی پیاوانی نێو خێزان چرکە بە چرکەی ژیانی خۆیان جەنگیون و وەک تەکۆشەری گومناو ئەشکەنجەدراون و سووتێندراون و مێخکێشکراون و گوند- و شار- بەدەرکراون و زیندانیکراون و ئەتککراون و …تد. بەڵام لەبەرئەوەی کە خودی تەکۆشەرانی ئەو ڕۆژگارانە لە ئاستی دەرککردنی تۆماری ڕووداوەکانی ئەو مێژووە و هەم سیستەمە فەرمانداریی و کولتووریی و کۆمەڵایەتییەکە بواری ئەوەی نەداوە، مێژووو و بەرەنگاریی ئەوان بە فەرامۆشی سپێردراوە و بووە بە خوانی ئامادەی بەردەم ئیدئۆلۆگەکان و کراوە تە بارەتەقای پێڕجووگەرانی ئایدیۆلۆجی.

هەڵبەتە نابێت ئەوەش لەبیربکرێت، ئەو کاتیش وەک ئێستا ژنانێک

هەبوون و کەم نەبوون، کە وەک هەر کۆیلەیەکی دیکە، خەریکی ڕمبازێن بوون بۆ پاراستنی سەوەریی نێرسالاریی و سەروەریی چینایەتی؛ وەک ئێستا ژنانێک هەبوون، کە بۆ ڕاکێشانی دڵی سەروەران هەوڵیاندا□ و لە باشترین بار خەریکی ڕیفۆرمکردنی سەروەریی ڕەگەزیی و چینایەتی بوون؛ هەر وەک ئێستا و بەدڵنیا ییشەوە هەر وەک ئێستا ژنانێك هەبوون، کە وزە و هێز و توانای بزووتنەوەی ڕزگاریخوازانە و یەکسانیخوازانەی ژنانی چەوساوەیان بۆ بەدەستهێنانی ناوبانگ و مشەخۆریی و دەسەڵاتداریی خۆیان بەکاربردووە؛ هەموو بوونەکانی ئێستا (ناڕەزایەتی و بەرەنگاری ستەم و هەڵاواردنی ڕەگەزیی و خوازیاریی یەکسانی ڕەگەزیی، ناوبانگخوازیی و مشەخۆریخوازیی و دەسەڵاتخوازیی هەلپەرستان و ..تد) درێژە و گەشە و گشتگیربوونی دیاردە و بوونەکانی ڕابوردوون، بەڵام بە ڕەهەند و وزە و فراوانییەکی دیکەوە.

ل□ بەرئەوە و لەسەر ئەو بنەمایە خواستی یەکسانی ڕەگەزیی یان دژایەتی سەروەریی ڕەگەزیی دیاردە و سەرهەڵدانێکی تازە و دەسکردی هیچ کەس و ڕەوت و ئایدیۆلۆجیایەک نییە، بەپێچەوانەوە، هەردو□م، چ ڕابوردوو و چ ئێستا کەسانی هەلپەرست بۆ بەدەستهێنانی ناوبانگ و مشە و دەسەڵاتی خۆیان، بزووتنەوە و خواستە کۆمەڵایەتییەکانی مرۆڤ دەکەنە سەرمایە و پەیژەی سەرکەوتن و گەییشتن بە مەرامە سەروەریخوازەکانی خۆیان و بۆ ئەو مەبەستەش ئیدئۆلۆگەکانی سیستەمی سەرمایەداری زۆر وردەکارانە و بە شیکاریی دەروونیی خودی کۆیلان (چ ژنان وەک کۆیلەی ڕەگەزیی و چ گشت ژنان و پیاوانی چەوساوە وەک کۆیلەی چینایەتی)، ئامانج و خەونی دژە-ستەمی ڕەگەزیی دەخەنە خزمەت مانەوە و بەردەوامی سیستەمە چینایەتییەکە و ئاراستەی دژە-سەروەریی تێکۆشانی یەکسانیخوازانەی ڕەگەزیی وەک بەشێکی سەرەکی لە تێکۆشانی دژە-چینایەتی، دەگۆڕن بە ململانێ و کیندەدۆزیی ڕەگەزیی نێوان ژنان و پیاوان و کردنی نێر یان نێربوون بە هۆکاری سەرەکی هەڵاواردن و ستەمی ڕەگەزیی و پلە چەندیی پێگەی ئابووریی و کۆمەڵایەتیی و کولتووریی ژنان.

ئاوا ڕودان و زەمینەسازییەک بەرەنجامی زیرەکی و ئەزموونگیریی ئیدئۆلۆگەکانی سەروەریی و ناهوشیاریی و پاشڕەویی خودی چەوساوانە بۆ پلان و ئایدیۆلۆجییەکانی ئەوان. هەر ئاوا کە خودی ستەمی ڕەگەزیی یەکێکە لە ئامرازەکانی بەردەوامی ستەمی چینایەتی و بۆ ئەو مەبەستە ئیدئۆلۆگەکان و نووسەرانی پارێزەری سەروەریی ڕەگەزیی و چینایەتی، بۆ دەرخستن و بەرجەستەکردنی ژنانی دەسەڵاتخواز

زەمینەسازییدەکەن و خەونە سەروەریخوازەکانی ژنانی بەرتەریخواز و مشەخواز و دەسەڵاتخواز (بەدیاریکراوی دەستەبژێری ژنانی ڕامیار و ئەکادێمیست) گەورە و بەرجەستە و تیئۆری□ز□دەکەن؛ فێمینیزمی ئایینی، فێمینی ناسیونالیستی، فێمینیستی دژە-نێرینە، فێمینیستی پارلەمانخواز، فێمینیستی پارتییگەرا و ... تد، کە لە بنەڕەتدا خودی ئەو ڕەوتانە بە درێژایی مێژوو هۆکاری مانەوە و بەردەوامی ستەمی ڕەگەزیی بوون؛ پایەی پەرەستگەکان بە ملکەچکردنی ژنان ڕۆنراون، سەروەریی خێڵ|"نەتەوە" لەسەر پابەندکردن و کەرەستەکردن و نامووسکردنی ژنان ڕۆنراوە و چێکراوە، پارلەمانگەرایی لەسەر جەستەی مێینە ڕۆنراوە و پارتییایەتی وەک دەزگەی پاراستنی نێرسالاریی دەرکەوت□و□ و ئێستاش وەك ڕابوردوو هەموویان (بەنادیدەگرتنی لایەنە نەرێنییەکانی دیکە) هێشتا یانەی (ک□□اپی) نێرینە و سەرچاوەی شانازیی یەزدانیی و خێڵایەتی و ناسیونالیستی و ڕامیاریی بە نێرسالاریین و هەر ژنێکیش ئاگا یان نائاگا ببێتە بەشێک لەو دەزگانە، خۆبەخۆ دەبێتە پارێزەری هەڵاواردن و ستەم و نایەکسانی ژن و پیاو و هەر سات و لە هەموو شوێن دەتوانین لەنێو ئاخاوتن و بڕیار و ڕەفتاری بەشدارانی ئەو دەزگایانە ڕەگەزسالاریی ببینین، بەدیاریکراویی ژنانی فریودراوی نێو ئەو دەزگایانە، کە خراپتر لە نێرینە ناوبانگخواز و دەسەڵاتخواز و مشەخواز و گەندەڵ و ڕامیارەکان، بە هەست و سۆز و خۆزگە و خەونی یەکسانیخوازانەی ڕەگەزیی ژنان کایەدەکەن و خۆشباوەڕیی ئەوان دەکەنە پەیژەی سەرکەوتنی خۆیان.

فێمینیزم (گەڕانەوە بۆ بنەمابوونی ڕەگەزی مێیینە یان ڕادەی کەم هاوبەهایی ڕەگەزی مێینە بە ڕەگەزی نێرینە) زیاتر لە هەموو چەمک و ئاراستە و ڕەوتێکی دیکەی کۆمەڵایەتیی لە خشتەبراوە و بە دژە-پیاوکردنی گۆڕدراوە بۆ ئامرازێکی سیستەماتیکی سەروەریی چینایەتی و تەنانەت ڕادیکاڵترین ڕەوتی نێو بزووتنەوەی یەکسانیخوازیی ڕەگەزیی (کە ژنانی ئەنارشیستن) بەجۆرێک سیستەمی چینایەتی بەسەر هۆش و ئاوەزی ئەوانیش سێبەریکردووە و خەریکە لەنێو ئەوان دەنگانێک پەیدادەبن، کە بزووتنەوەی دژی-ستەمی ڕەگەزیی یان بزووتنەوەی یەکسانیخوازیی ڕەگەزیی لە کۆی بزووتنەوەی دژە-چینایەتی جیا و جیاواز دەبینن و نێرینە بە هۆکاری هەموو بەدبەختییەک دەبینن، کە بە بۆچوونی من، ئەوە نائاگابوونە لە مێژووی ستەمی ڕەگەزیی و هەڵگر و درێژەپێدەرانی و تەنانەت ڕۆڵی خۆشباوەڕانە یان هەڵپەرستانەی خودی ژنان لە درێژبوونەوەی و هەر ئاوا هەژاریی ئاوەزیی و هۆشییە، کە چالاکانی ئ□م □□زگارە تووش و

گیرۆدەی ئەو بۆچوونە ڕەگەزگەراییە بوون.

تێڕوانینی ئەنارکیستان بەگشتی، بە دیاریکراویی ئەوانەی کە لە سەرەتا و ناوەڕاستی سەدەی نۆزدە تاکو ئێستا خۆیان بە تێکۆشەر و بانگدەری ڕزگاری مرۆڤایەتی لە کۆیلەتی چینایەتی ناوبردووە و ناودەبەن، بەجۆرێك ڕادیکاڵترین دەنگەکانی مێژوو بوون و هەن و لەناو ڕەوتە سۆشیالیستییەکان ڕادیکالترین ڕەخنە و بزووتنەوەی دژی ستەمی ڕەگەزی بوون و هەن. بۆ سەلماندنی ئەوەش بەڵگەنامە و نووسین و بڵاوکراوە** و بزووتنەکانی سەدە و نیوی ڕابوردوو ئەوە نیشاندەدات، کە ئەنارکیستەکان مەتەری ڕادیکاڵبوونەوەی بزووتنەوە کۆمەڵایەتییە دژە چینایەتییەکان بوون و لەناو ئەوانیش زۆر بە دیاریکراویی بزووتنەوەی یەکسانیخوازانەی ژنان؛ بزووتنەوەی دژی نێرسالاریی، بزووتنەوەی دژی هەڵاواردن…. تد .

بەڵام دیسان بەداخەوە، لە نێوەی دووەمی سەدەمی ڕابوردووەوە و بەدیاریکراوی لە دەهەی کۆتایی سەدەی ڕابوردوو تاکو ئێستا، گەردەلوولی نەزمی نوێی بازار و هەژموونی میدیا و زاڵبوونی ئیدئۆلۆگی نیئۆلیبرالیزم، خەریکە بە جۆرێک تێڕوانینی ئەنارشیستی بۆ ڕزگاری ژنان بەرەو ئایدیۆلۆجیابوون و جیابوونەوە لە گشتێتی ڕەوتی بزووتنەوە کۆمەڵایەتییە دژە-سەروەرییەکان دەبات. ئاوا هەوڵێک لەناو ئەو کۆمەڵانەی کە پەیوەندییە کۆمەڵایەتییەکان تاکو ڕادەی نەبوون و هەڵوەشانەوە ڕۆیشتوون و هەر ئاوا ئەو کۆمەڵانەی کە پۆست-دیکتاتۆریی و تاکپارتیین و تازە خەریکە پارلەمانگەریی دەبێتە دیاردەی باو و جێکەوتە، زیاتر بەدیدەکرێت، چونکە زەمینە بازاریی و میدیایی و مێگەلەگەراییەکان زۆرتر لەبارترن و لەوێدا هەموو شت و بوارێک، سەرەنوێەکی سەرهەڵدان و پەرەسەندنی کەبەکەی ناوبانگ و مشەخۆریی و دەسەڵاتداریی و کینەدۆزییە و دەستە شاردراوە و پەرجووگەرێکە زۆر بە ئاسانی زۆرینەی تاکەکانی کۆمەڵ ئاراساتەدەکات و دەتوانێت هەمووانی ناهوشیار یان ئایدیۆلۆجیگەر بکاتە سەربازی “في سبيل اللە”ی سیستەمی سەروەریی چینایەتی.

بەڵام سەرباری ئەوەش، سەرباری هەموو پەراوێزخران و سەرکوتکران و دابەڕاندن و لەناوبردنێک، هێشتا ئەنارکیستەکان پەیامەدەر و بانگدەر و چالاک و تێکۆشەری گومناوی ڕادیکاڵکردنەوەی بزووتنەوە و ڕەوتە کۆمەڵایەتییە دژە-چینایەتییەکان و هێشتا بنەماکانی تێڕوانینی هزر و تیئۆری ئەنارکیستی، ئەستێرەی گەشاوەی ئاسمانی تێکۆشانی دژە هەڵاواردنی ڕەگەزیی و چینایەتی و پارێزەری ژینگە و گەڕانەوەی بنەما کۆمەڵایەتییەکان و بەخۆبوونەوەی تاک و گەشەدان

بە کولتووریی مرۆڤایەتین.

ئەو پاگەندەیەی سەرەوە، زادەی حەزی مەن و پێداهەڵدانی ئایدیۆلۆجیانەی خود و بیرکردنەوەی من و ڕەوتی ئەنارکیستی نییە، بەڵکو زادەی کەتوارێکی مێژووییە، کە هزر و تێڕوانینی ئەنارکیستی و تێکۆشانی ڕەوتە ئەنارکیستەکان لە گشت هزر و تێڕوانین و ئاراستە و ڕەوتە کۆمەڵایەتیی و کولتووریی ئابووریی و ڕامیارییەکانی دیکە جیادەکاتەوە، ئەو جیاکردنەوە و گوێبژێرییەش بە بنەماکان و ئامانجەکانی هزری ئەنارکیستی و پێکگیریی ڕەوت و بزووتنەوە ئەنارکیستییەکان بە درێژایی دوو سەدەی ڕابوردوو و پێشتریش دەگەڕێتەوە، کە هەردەم لە ڕیشەوە بە چارەسەری گرفت و کێشە و ستەم و نایەکسانی و سەرکوتگەرییەکان گەڕاون و تێکۆشانی خۆیان ئاراستەی پێکهاتەی ڕێکخستنێک کردووە، کە دروستکەر و پارێزەر و بەردەوامکەری ستەم و هەڵاواردن و ملهوڕیی ڕەگەزی و چینایەتییە؛ پێکهاتەی قووچکەیی ڕێکخستنی کۆمەڵ (پێکهاتەی خێزان، فێرگە، کارگە تاکو دەوڵەت) بە جێگیرکردن و پاراستنی سەردەست و ژێردەست، فەرماندەر و فەرمانبەر، پێشڕەو و پاشڕەو، بڕیاردەر و ملکەچ، دارا و نەدار، دەسەڵاتدار و بێدەسەڵات....تد

بنەما هزرییەکانی ئەنارکیزم و تێڕوانین و ڕێگەچارەی ئەنارکیستان بە هەڵاواردنی ڕەگەزیی واوەتر لە هەر هزر و بیرۆکەیەکی دیکەی ئازادیخواز و سۆشیالیستی دەڕوات و ڕەگوڕیشە و سەراپای بوونی ستەم و سەروەریی نیشانەدەگرێت. ئەنارکیستەکان هەبوونی نایەکسانی کۆمەڵایەتیی و کولتووریی مرۆڤەکان بە نایەکسانی دەسەڵاتی کۆمەڵایەتیی و کولتووریی مرۆڤەکان دەگەڕێننەوە و نایەکسانی دەسەڵاتی مرۆڤەکانیش بە نایەکسانی پێگەی ئابووریی ئەندامانی کۆمەڵ دەگەڕێننەوە و پێکهاتەی قووچکەیی ڕێکخستنی کۆمەڵیش (خێزان تاکو فێرگە و کارگە و بەڕێوەبردن) بە ڕاگر و پارێزەر و درێژپێدەری ستەم و هەڵاواردن و نایەکسانییە ئابووریی و دەسەڵاتیی و کۆمەڵایەتیی و کولتوورییەکان دەبینن و تاکو ڕێکخستنی کۆمەڵ و بەشەکانی و بەڕێوەبردنی کۆمەڵ لەسەر بناخەی پێکهاتەی قووچکەیی ڕێکخستن بێت، بە جۆرێک لە جۆرەکان سەروەریی مرۆڤ لەسەر مرۆڤ (ڕەگەزی، ئایینیی، خێڵەکیی، نەژادی، کولتووریی، ئابووریی، دەوڵەتیی) دەمێنێت و زەمینەی دەبێت و بۆ ئەوەی سەروەریی مرۆڤ لەسەر مرۆڤ نەمێنێت، پێویستە بنەماکانی سەروەریی لەنێوببردرێن و هەڵبوەشێندرێنەوە، کە نایەکسانی ئابووریی و کۆمەڵایەتیی و کولتووریی و دەسەڵاتیی مرۆڤن و ستەم و هەڵاواردن و نایەکسانی

ڕەگەزییش لەسەر هەمان ئەو بنەمایانە ڕۆنراوە و خۆی پاراستووە و درێژەی هەیە، کە سەروەریی مرۆڤ لەسەر مرۆڤی لەسەر ڕاگیراوە و ئەو هۆکارەش ستەم و هەڵاواردن و نایەکسانی ڕەگەزیی دەکاتە بەشێک لە ستەمی چینایەتی و بە هەبوونی سەروەریی چینایەتی دەگۆڕێتەوە.

بەڵام ئەو بەشبوونە بەو واتایە نییە و نا، کە تاکو بەیەکجاریی ستەم و سەروەریی چینایەتی هەڵنەوەشێتەوە، ئەگەری لاوازکردن و لەنێوچوون و هەڵوەشاندنەوەی ستەم و هەڵاواردن و نایەکسانی ڕەگەزیی نییە. بەجگە لەوەش، تێڕوانینی ئەنارکیستی بە هەڵوەشاندنەوەی سیستەمی چینایەتی و لەنێوبردنی پایە ئابووریی و کۆمەڵایەتیی و کولتوورییەکانی سەروەریی چینایەتی، تەواو پێچەوانەی تێڕوانینە ئایدیۆلۆجییەکانی پێش و پاشی خۆیەتی و هەڵوەشاندنەوەی سیستەم و سەروەریی چینایەتی بە پرسێکی یەک شەو و ڕۆژە و بەرەنجامی کودەتایەک یان گۆڕینی دەسەڵاتدار و سیستەمێکی ڕامیاریی بە یەکێکی دیکە و ئاراستەکردنی ئایدیۆلۆجیانەی کۆمەڵ و لەقاڵبدانی ژیان نابینێت و گۆڕانی سیستەمی کولتووریی-کۆمەڵایەتیی – ئابووریی و ڕامیاریی چینایەتی بە سیستەمێکی کۆمەڵایەتیی ناچینایەتی بە پرۆسەێکی بەردەوامی تێکۆشان و بەرەنگاری و هوشیاربوونەوە و هەڵکشانی ڕۆشنبیریی و گۆڕانی کولتووریی و کۆمەڵایەتیی و سەراپای ژیان و بیرکردنەوە و جیهانبینیی مرۆڤی چەوساوە دەبینێت و بە بەدیهێنانی تێدەکۆشێت.

هەر لەسەر ئەو بنەمایە، بەرەنگاریکردن و هەڵوەشاندنەوە و لەنێوبردنی بنەما کولتووریی و کۆمەڵایەتیی و ئابووریی و ڕێکخستنییەکانی نایەکسانی ژن و پیاو، وەک بەرەنگاریکردن و هەڵوەشاندنەوە و لەنێوبردنی بنەما کولتووریی و کۆمەڵایەتیی و ئابووریی و ڕێکخستنییەکانی سەروەریی چینایەتی (سەروەریی مرۆڤ لەسەر مرۆڤ بەگشتی) بە هەڵگەڕانەوە و گۆڕینی خشت بە خشتی بیرکردنەوە و ڕێکخستنی ڕەگەزیی و چینایەتی دەبەنێت و هەر لەسەر ئەو بنەمایەی کە ژن بەشێکی یان نیوەی بوونی مرۆڤ و مرۆڤایەتییە، ئامرازەکان و سەنگەرەکان و شێوازەکانی تێکۆشانی دژ بە هەڵاواردن و ستەم و نایەکسانی ڕەگەزیش هەمەلایەنە و سەراپاگیری کۆمەڵ دەبن و پایەکانیشی تێکۆشانی ڕۆشنگەریی و کولتووری و کۆمەڵایەتیی و ئابووریی دەبن و پێویستە و ئەوەش ئەرکی تێکۆشەرانەی ژنان دوو لایەنە دەکات، لایەک ئامانج و داخوازییەکان بەسەر پیاوانی هاوچین و لایەک بەسەر بەڕێوەبەرایەتی کۆمەڵ و وەستانەوە دژی دەسەڵاتی ئایین و کولتوور و نێرسالاریی وەک یەکەکانی سەروەریی چینایەتی، کە لەنێو

دەوڵەتی هاوچەرخ بەرجەستە بووە و دەبێت.

چونکە دەوڵەت (لە دەنگدەر و پۆلیس و سوپا تاکو دەگاتە پارلەمان و فەرمانداریی) بە هەموو جۆرەکانی و لە باڵاترین و هاوچەرخیترین ئاستی گەشەکردوویی خۆی، ئامرازی پیادەکردن و پاراستنی سەروەریی چینایەتییە و لەنێو ئەویش هەڵاواردن و نایەکسانی ڕەگەزیی و نەژادی و کولتووریی و ئایینی و ئەگەر لە شوێنێکیش بە پاشەکشە و گۆڕینی ئاست و شێوەی هەڵاواردن و سەروەریی بووبێت، ئەوا هەر بەرەنجامی تێکۆشانی دژە-سەروەریی و دژە-چینایەتیی و ناڕەگەزییانەی چین و توێژە چەوساوەکانی کۆمەڵە بووە و دەبێت. کەواتە بەرەنگاریکردنی هەڵاواردن و ستەم و نایەکسانی ڕەگەزیی هاوکات بەرەنگاریکردن و لەنێوبردنی هەڵاواردن و ستەم و نایەکسانی چینایەتییە و هەر ئاواش بەرەنگاریکردن و لەنێوبردنی هەڵاواردن و ستەم و نایەکسانی چینایەتیی، هاوکات بەرەنگاریکردنی هەڵاواردن و ستەم و نایەکسانی ڕەگەزییە و دەبێت، چونکە هەر دوو ستەمەکە زادەی یەک سیستەم و پێکخستنی ڕامیاریی و ئابووریین و تەواوکەری یەکدین و وزە بەخش و ڕاگر و پارێزەری یەکدین و ئەگەر ڕۆژگارێک سەروەریی چینایەتی بە مانەوەی خۆی ناچاربکرێت، زۆر ئاسایە هەڵاواردن و ستەم و نایەکسانی ڕەگەزیی پێچەوانە بکاتەوە و چەند هەزار ساڵێکیش بە ژنسالاریی بە بوونی خۆی درێژە بدات.

وەک دەزانین ودەبینین، ژن منداڵە، خوێندکارە، دایکە، جوتیارە، کرێکارە، مامۆستایە، فەرمانبەرە، نەدارە، بەدەسەڵاتە … (پڕۆلیتێرە) و هاوکاتیش لەنێو هەموو ئەوا بوارانە بەجگە لە چەوسانەوە چینایەتییەکە، وەک ڕەگەز دەچەوسێتەوە و برا و باوک و هاوسەر و هاوکار و هاودەردە نێرینەکەی دەکرێتە مەقاشی ئەو چەوسانەوەیە، کەواتە ژن بۆ ڕزگاربوون ناتوانێت لە دەرەوەی ئەو پیکهاتە کۆمەڵایەتیی و ئابووریی و بەڕێوەبەریانە بۆ ڕزگاربوونی خۆی بگەڕێت و لەسەر گۆی زەمین بستێک شوێن لە دەرەوەی سەروەریی ڕەگەزیی و چینایەتی و ملهوڕیی دەوڵەت نەماوەتەوە، تاکو ژنان لە باری خۆدابڕاندنی ڕەگەزیی، کە خۆکوژیی ڕەگەزیی و مرۆییە، کەمونە هاوڕەگەزییەکانی خۆیان درووستبکەن و لە ئاوا شوێن و سەردەمێک ژنیش وەک پیاوی چەوساوە و مرۆڤایەتی نەدار- و بەدەسەڵات-کراو (پڕۆلیتێر) بە هەڵبژاردنی لایەک لە دووەیانی : (خۆڕزگارکردن لە سەروەریی) یان (کۆیلەمانەوە بە سەروەریی) سزاوارە و ڕزگاربوون بەبێ لێدان لە بنەما کولتووریی و ئایدیۆلۆجیی و کۆمەڵایەتیی و ئابووریی و پێکهاتەیی و دەزگەییەکان، خەونی خواردنی کولیچە دەبێت

لەنێو ئەفسانەی بەهەشتی ئاسمانەکان.

دیسانەوە، ئەوە بە واتایە نییە، کە ژنان نابێت ڕێکخراو و گرووپی تایبەت بە خۆیان لەنێو پێکهاتەی چین و توێژە نەدارکراو و بەدەسەڵاتکراوەکان هەبێت، تا، بە پێچەوانەوە هەبوونی ڕێکخراوە و گرووپە پاگەندەیی و هوشیاربەخشەکان لە شوێنەکانی کار و ژیان و خوێندن و ..تد، پێداویستیی بەچەندوچوونن و تەنانەت بە هوشیارکردنەوە و داچڵەکاندنی پیاوانی چەوساوە و هاودەم و هاوچین پێویستن. بەڵام ئەگەر ئەو ڕێکخراوە و گرووپانە کەمتر لە ئامرازی هوشیارکردنەوە و پاگەندەی دژە-سەروەریی ڕەگەزیی بڕۆن و واوەتر لە گرووپ و ڕێکخستنی هوشیاربەخش بن، دیسان دەبنەوە بەشێک لە هەوڵە ئیدئۆلۆگییە بۆرجوازییەکان و دەبنەوە بە کوتەک و جەلاد و ئاراستەکەری خودی ژنان و دەبنەوە بە بەرهەمهێنەرەوەی سەروەریی مرۆڤ لەسەر مرۆڤ و لە باشترین باردا دەبنە سەروەری مێینە لەسەر ژنان و جێگەی سەروەرانی نێرینە دەگرنەوە، هەر بەو جۆرەی کە ڕۆژانە دەبینین و دەبیستین، کە فێمینیستانی ئایینگەرا و ناسیونالیست و لیبڕاڵ بۆ ئاراستەکردنی ئاوەزی ژنانی ڕزگاریخواز هەوڵدەدەن و (بەڕێوەبەربوون) و (پارلەمانتاربوون) و (سەرمایەداربوون) و سەروەربوونی ژنانێک بە ڕێگەچارەی ڕزگاری ژنان و نەمانی هەڵاواردن و ستەم و نایەکسانی ڕەگەزیی ژنان وێنا دەکەن.

ئاوا بۆچوون و تێڕوانینێک مرۆڤی خۆهوشیار و بەئاوەز ڕووبەڕووی پرسیارێک دەکاتەوە؛ ئایا جیاوازی هەیە و چییە، کە (هاوڕەگەزێک، هاونەژادێک، هاوزمانێک، هاوئایینێک، هاوکولتوورێک) یان (ناهاوڕەگەزێک، ناهاونەژادیێک، ناهاوزمانێک، ناهاوئایینێک و ناهاوکولتوورێک) مشەخۆری ڕەنج و سەرکوتگەر و سەروەری مرۆڤ بێت؛ ئایا سەروەریی هەر سەروەریی نییە و دیوەکەی دیکەی ملکەچی و کۆیلەتی ئەوانی دیکە نییە؛ ئایا ڕەگەز و زمان و ئایین و نەژادی جەلادێک هیچ لە ئازار و ئەشکەنجە و ستەم و کوشتنی مرۆڤی چەوساوە دەگۆڕیێت؟

هەژێن
٦ی مارچی ٢٠١٨

---

* یان بەڕادەی کەم، ئەوە تێڕوانینی من دەبێت.
** سیمبولی ئەنارشۆ-فێمیستەکان ؛ بڵاوکراوەی یەکەمین گرووپی ئەنارشۆ-فێمینیست لە ئاستی جیهان : دەنگی ژن، ساڵی ١٨٩٦-١٨٩٧ لە

بۆینس ئایرس (ئەرجەنتین) و دواتر ١٨٩٩ لە (ڕۆساریۆ) بڵاودەکرایەوە. هەر ئاوا ڕۆژنامەی (نە یەزدان، نە خاوەن کار، نا هاوسەر) لەو ساڵانە بڵاودەبووەوە:
https://en.wikipedia.org/wiki/La_Voz_de_la_Mujer